

**LIMITATION OF LIABILITY IN INTERNATIONAL
MARITIME CONVENTIONS**
**The relationship between global limitation conventions
and particular liability regimes**

Norman A. Martínez Gutiérrez

London/New York, 2011., 492 str., izdavač: Routledge

Knjiga pod naslovom *Limitation of Liability in International Maritime Conventions: The relationship between global limitation conventions and particular liability regimes* (u prijevodu *Ograničenje odgovornosti u međunarodnim pomorskim konvencijama: odnos između konvencija o općem ograničenju odgovornosti i posebnih sustava odgovornosti*), autora dr. sc. Normana A. Martíneza Gutiérreza, objavljena je 2011. godine u izdanju Routledgea.

Ograničenje odgovornosti za pomorske tražbine jedan je od najvažnijih instituta pomorskog prava i duboko je ukorijenjen u pomorstvu od njegovog najranijeg razvoja. Mnoge međunarodne pomorske konvencije usvajaju taj institut, od onih koje uređuju odgovornost broдача za robu koju preuzima na prijevoz i odgovornost broдача za putnike i prtljagu, do onih koje uređuju odgovornost broдача za naknadu štete od onečišćenja, te za uklanjanje podrtine. Svaka od tih konvencija predviđa poseban sustav ograničenja odgovornosti broдача za pojedine vrste tražbina. Uz to, postoje međunarodne pomorske konvencije koje predviđaju opći sustav ograničenja odgovornosti broдача za sve pomorske tražbine proizašle iz jednog štetnog događaja.

Ova knjiga proučava odnos između pomorskih konvencija koje predviđaju posebne sustave ograničenja odgovornosti broдача na jednoj i onih koje uređuju opći sustav ograničenja odgovornosti na drugoj strani. Problemu se pristupa s međunarodnog aspekta te se proučavaju odredbe konvencija koje su se pokazale spornima u sudskoj praksi i pravnoj literaturi. Autor raspravlja o svim elementima instituta ograničenja odgovornosti, tj. a) o osobama kojima pripada pravo na ograničenje odgovornosti, b) brodovima u odnosu na koje se može ograničiti odgovornost, c) vrstama pomorskih tražbina koje podliježu ograničenju odgovornosti i onima koje su izuzete iz tih sustava, d) temelju odgovornosti u pojedinim konvencijama, e) o gubitku prava na ograničenje i f) o granicama odgovornosti.

Analizom su obuhvaćene ključne međunarodne pomorske konvencije o odgovornosti broдача uključujući prvenstveno Međunarodnu konvenciju o ograničenju odgovornosti za pomorske tražbine iz 1976. s Protokolom iz 1996., zatim Atensku konvenciju o prijevozu putnika i njihove prtljage morem iz 1974. i njen Protokol iz 2002., Međunarodnu konvenciju o građanskoj odgovornosti za štetu od onečišćenja mora uljem iz 1969. s Protokolom iz 1992., Međunarodnu konvenciju o odgovor-

nosti i naknadi štete u vezi s prijevozom opasnih i štetnih tvari morem iz 1996. s Protokolom iz 2010., Međunarodnu konvenciju o građanskoj odgovornosti za štetu od onečišćenja mora pogonskim uljem iz 2001. te Međunarodnu konvenciju o uklanjanju podrtina, Nairobi, iz 2007. Daje se i poseban osvrt na utjecaj Međunarodnog kodeksa o upravljanju sigurnošću, tj. Kodeksa ISM na gubitak prava na ograničenje odgovornosti u kontekstu različitih sustava ograničenja odgovornosti.

Knjiga započinje sveobuhvatnim prikazom i analizom povijesnog razvoja instituta ograničenja odgovornosti od njegovih začetaka (poglavlje br. 1.). Zatim slijedi komparativna studija i kritička analiza važećeg prava ograničenja odgovornosti brodarka u pravnim sustavima zemalja *common lawa* te zemalja kontinentalne pravne tradicije, temeljena na Međunarodnoj konvenciji o ograničenju odgovornosti za pomorske tražbine iz 1976. i Protokolu iz 1996. (poglavlje br. 2.). Potom slijede posebna poglavlja u kojima se ispituju svi elementi instituta ograničenja odgovornosti u kontekstu: konvencijā o prijevozu putnika i njihove prtljage morem s fokusom na Atensku konvenciju iz 1976. i Protokol iz 2002., uključujući i IMO-ove rezerve i smjernice za primjenu Atenske konvencije iz 2002. (poglavlje br. 4.); konvencijā o odgovornosti i naknadi štete od onečišćenja morem (poglavlje br. 5.); Međunarodne konvencije o uklanjanju podrtina, Nairobi, 2007. (poglavlje br. 6.). Posebno poglavlje posvećeno je problematici odnosa između posebnih i općih sustava ograničenja odgovornosti brodarka (poglavlje 7.). Konačno, u završnom poglavlju autor identificira probleme koji se javljaju u primjeni Međunarodne konvencije o ograničenju odgovornosti za pomorske tražbine iz 1976. s Protokolom iz 1996. te predlaže izmjene njenih spornih odredbi radi razrješavanja prepoznatih problema primjene.

Knjiga obiluje analizama relevantne sudske prakse više zemalja, uključujući Australiju, Belgiju, Kanadu, Francusku, Hong Kong, Italiju, Nizozemsku, Novi Zeland, Filipine, Singapur, Švedsku, Švicarsku, Ujedinjeno Kraljevstvo, SAD i neke druge. Temeljito i precizno izrađena kazala sudske prakse, međunarodnih ugovora i drugih međunarodnih pravnih instrumenata te nacionalnih zakona vrlo su korisna jer čitatelju i istraživaču omogućuju ciljano pronalaženje odgovora na posebna pravna pitanja.

Riječ je o vrlo vrijednoj znanstvenoj monografiji koja na jedinstven način razmatra međuodnose različitih međunarodnih režima ograničenja odgovornosti brodarka i pridonosi njihovom sustavnom razumijevanju. Ova će knjiga stoga biti vrlo koristan priručnik za znanstvenike i stručnjake pomorskog prava, kao i za sve one koji žele na jednom mjestu pronaći odgovore na velik broj pravnih pitanja proizašlih iz primjene instituta ograničenja odgovornosti za pomorske tražbine u međunarodnom pomorskom pravu.

Dr. sc. Adriana Vincenca Padovan, viši asistent
Jadranski zavod HAZU

Summary:

LIMITATION OF LIABILITY IN INTERNATIONAL MARITIME CONVENTIONS
The relationship between global limitation conventions
and particular liability regimes

Norman A. Martínez Gutiérrez

London/New York, 2011, 492 pages, Publisher: Routledge

The limitation of liability is one of the most important concepts in maritime law and it has always been deeply rooted in the maritime and marine insurance industry. Many international maritime conventions adopt the concept of limited liability of the shipowner, including those regulating the shipowner's liability for cargo, passengers and their luggage, pollution and wreck removal. Each of those conventions provides for a special regime of limited liability for particular types of maritime claims. In addition, there are maritime conventions regulating the global limitation of liability for all types of maritime claims.

This book studies the relationship between the maritime conventions dealing with special limitation of liability and those providing for a system of global limitation of liability. The problem is approached from an international perspective by studying the conventional provisions that have proven to be controversial in the comparative court practice and legal literature. The author discusses all the elements of the concept of limited liability, including a) the persons entitled to limit their liability; b) the ships in respect of which liability can be limited; c) the types of maritime claims subject to the limitation of liability and those excepted from the regime; d) the basis of liability in particular maritime conventions; e) the loss of the right to limit; f) the limits of liability.

The analysis encompasses the key international maritime conventions on the shipowner's liability, including primarily the Convention on Limitation of Liability for Maritime Claims (LLMC), 1976 and its Protocol of 1996; the Athens Convention Relating to the Carriage of Passengers and their Luggage by Sea, 1974 and its Protocol of 2002; the International Convention on Civil Liability for Oil Pollution Damage, 1969 and its Protocol of 1992; the International Convention on Liability and Compensation for Damage in Connection with the Carriage of Hazardous and Noxious Substances, 1996 and its Protocol of 2010; the International Convention on Civil Liability for Bunker Oil Pollution Damage, 2001; and the Nairobi Convention on Wreck Removal, 2007. The author further gives a special overview of the impact of the International Safety Management Code on the loss of the right to limit the liability in the context of various regimes of the limitation of liability.

The book contains a thorough study of the historical development of the concept of limited liability in maritime law, a comparative legal analysis and the critique of the current law regarding the limitation of liability as applied in common law and civil law countries based on the LLMC 1976 and its Protocol of 1996. A special chapter is devoted to the identification

of the problems arising from the implementation of the LLMC and the author's proposals for amendments thereto.

The monograph abounds in the analysis of the relevant case law of various jurisdictions, including Australia, Belgium, Canada, France, Hong Kong, Italy, the Netherlands, New Zealand, the Philippines, Singapore, Sweden, Switzerland, the United Kingdom, USA, and others. The detailed and well organised indexes of case law, treaties, other international legal instruments and national laws help the readers and researchers to target the answers to particular legal questions.

This valuable scholarly monograph represents a unique study of the international limitation of liability regimes and their interrelationships, immensely contributing to their systematic comprehension and the knowledge in the respective legal field. This book will therefore be a very useful manual and a precious source for the maritime law scholars and professionals, and all those searching the answers to legal questions relating to the application of the concept of the limitation of liability in the international maritime law.